

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **Správa pohledávek OKD, a. s.**, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, zastoupena JUDr. Vladimírem Jirouskem, advokátem se sídlem Preslova 361/9, Ostrava, proti žalovanému: **Český báňský úřad**, se sídlem Kozí 4, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2020, čj. SBS 28266/2014/ČBÚ-21/1, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 6. 2022, čj. 25 A 193/2020-36,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 6. 2022, čj. 25 A 193/2020-36, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2020, čj. SBS 28266/2014/ČBÚ-21/1, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti ve výši **28 570 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Vladimíra Jirouska, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím Obvodního báňského úřadu pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 23. 7. 2014, čj. SBS/16181/2014/OBÚ-05/23/68/Ing.Mr. (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání správního deliktu (poznámka soudu: s účinností od 1. 7. 2017 jde o přestupek, dále tedy jen „přestupek“) podle ustanovení § 44a odst. 2 písm.

d) zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě (dále jen „zákon o hornické činnosti“), neboť v rozporu s ustanovením § 6 odstavec 2 zákona o hornické činnosti nesplnila povinnost učinit včas potřebná opatření a bezodkladně neodstraňovala nebezpečné stavy, které mohly ohrozit provoz organizace nebo zákonem chráněný zájem, zejména bezpečnost života a zdraví lidí tím, že v postavení zaměstnavatele nezohlednila v provozní dokumentaci ze dne 14. 7. 2008 o pracovním postupu pro výměnu těžních lan u těžního zařízení ve vzdušné jámě Mír 4, severní oddělení, možná rizika vyplývající z vypracovaných a platných pracovních postupů pro prohlížeatele a údržbáře těžních zařízení a jam, vydaných žalobkyní dne 28. 1. 2005 k plnění požadavků vyhlášky č. 415/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany při práci a bezpečnosti provozu při svislé dopravě a chůzi. Následkem tohoto jednání žalobkyně byl smrtelný pracovní úraz zaměstnance žalobkyně (poznámka soudu: pro posouzení věci není nezbytné uvádět jméno a příjmení zaměstnance, dále tedy jen „poškozený“). Za tento přestupek byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 1 000 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Toto rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo v odvolacím řízení potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 11. 2014, č. j. SBS 28266/2014/ČBÚ-21 (dále jen „původní rozhodnutí žalovaného“).

[2] Žalobkyně podala proti původnímu rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 26. 9. 2018, čj. 22 A 8/2015-42 (dále jen „původní rozsudek krajského soudu“) zamítl. Ke kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 12. 6. 2020, čj. 3 As 121/2018-29, zrušil původní rozsudek krajského soudu, jakož i původní rozhodnutí žalovaného a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

[3] Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku vytkl krajskému soudu chybné posouzení otázky, zda skutek, jímž měla být naplněna skutková podstata přestupku, byl dostatečně specifikován ve výroku rozhodnutí. Souhlasil dále s žalobkyní, že nedostatečná skutková zjištění znemožňují dostatečné posouzení příčinné souvislosti mezi porušením preventivní povinnosti, vznikem, respektive pádem nálepu z těžního zařízení a pracovním úrazem, tedy smrtí poškozeného. Ačkoli prokázání této příčinné souvislosti není podmínkou pro posouzení naplnění objektivní stránky skutkové podstaty daného ohrožovacího přestupku, mohlo by zvyšovat závažnost přestupku. Bezprostřední příčina smrti ovšem nebyla vůbec zjišťována.

[4] Po vrácení věci postupoval žalovaný podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu a rozhodnutím uvedeným v záhlaví změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že žalobkyni uznal vinnou ze spáchání přestupku podle § 44a odst. 2 písm. d) zákona o hornické činnosti, neboť v rozporu s interními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“) před zahájením prací souvisejících s výměnou těžních lan nezajistila provedení řádné prohlídky těžní věže a neodstranila všechny nálepy těžebního materiálu usazené na výstroji těžní věže ve spojení s tím, že v rozporu s interními předpisy BOZP provozovala sousední těžní zařízení, přestože si musela být vědoma rizika pádu nálepů v důsledku vibrací působených jeho provozem. Přesto žalobkyně nechala pověřené zaměstnance provádět určenou činnost v místě, kde hrozilo reálné nebezpečí pádu předmětů, tedy riziko ohrožení života a zdraví osob a tím i vzniku pracovního úrazu pádem předmětů v těžní věži. V přímé příčinné souvislosti s jednáním žalobkyně došlo dne 5. 4. 2014 k smrtelnému pracovnímu úrazu poškozeného. Tímto jednáním žalovaná porušila povinnosti podle § 6 odst. 2 zákona o hornické činnosti ve spojení s § 101 odst. 1, § 102 odst. 1 a § 102 odst. 3 zákoníku práce.

pokračování

S přihlédnutím k závažnosti přestupku, uložil žalovaný žalobkyni pokutu ve výši 1 000 000 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

[5] Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl. Dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí není nicotné, neboť žalobkyně je právním nástupcem pachatele přestupku a je v rozhodnutí dostatečně identifikována. Krajský soud nepřisvědčil ani druhému žalobnímu bodu, kterým žalobkyně brojila proti postupu podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. V odvolacím řízení nedošlo k zásadním změnám skutkovým, ani právním, ani nedošlo k rozsáhlému doplnění dokazování. Žádná újma v podobě ztráty možnosti se odvolat proto žalobkyni nevznikla. Také námitku, že žalovaný neposkytl žalobkyni informace o novém důkazu (pítevním protokolu), krajský soud posoudil jako nedůvodnou, jelikož s pítevním protokolem byla žalobkyně seznámena v rámci předchozího šetření uzavřeného dne 3. 6. 2014, jehož výsledky byly bezprostředním podnětem k zahájení přezkoumávaného správního řízení. Žalobkyně se také pítevního protokolu dovolávala v předchozí žalobě. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že u ohrožovacího deliktu, není místo pro uvedení následku ve výroku. To má význam pro výši uložené sankce, a proto má místo ve skutkové větě. Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou nedostatečného prokázání příčinné souvislosti (mezi porušením preventivní povinnosti, pádem nálepu a pracovním úrazem poškozeného). Žalobkyně namítala, že pád nálepu správní orgány pouze předpokládají, a že prevenční povinnost splnila prohlídkou provedenou svým zaměstnancem. Krajský soud však konstatoval, že odpovědnosti se nelze zprostit jakkoli provedenou prohlídkou, ale pouze řádně provedenou prohlídkou. Provedené důkazy (pítevní protokol a svědecké výpovědi) podporují teorii o úrazu formou pádu nesoudržného předmětu na hlavu poškozeného. Oproti tomu chybí důkazy o možném pádu poškozeného z výšky.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a následná replika

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost.

[7] Stěžovatelka nesouhlasí s postupem žalovaného podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Předně z důvodu, že žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně nezměnil, nýbrž pouze nově formuloval výrok o vině (skutkovou větu). Tímto postupem žalovaný odňal stěžovatelce možnost se odvolat. Druhým důvodem je, že žalovaný prováděl nové rozsáhlé dokazování a nově opřel své rozhodnutí o pítevní protokol, který dosud nebyl součástí spisu. Stěžovatelka a neměla možnost se s ním seznámit a vyjádřit se k němu podle § 36 odst. 3 správního řádu jakožto k podkladu rozhodnutí. S tímto protokolem nebyla stěžovatelka seznámena ani při jednání 26. 6. 2014, jak mylně dovozuje krajský soud.

[8] Stěžovatelka dále rozporuje míru pravděpodobnosti, kterou je podložen závěr o příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti stěžovatelky a smrtelným úrazem poškozeného. Tvrdí, že v minulosti nikdy nedošlo k obdobné události, tedy k odpadnutí nálepu nebo nánosu z výstroje těžní věže. Současně stěžovatelka dodává, že při ohledání místa těsně po úrazu nebyly zjištěny znaky odpadnutí nálepů těživa, a proto je dle ní nemožné označit místo odpadnutí nálepu s šestiletým odstupem pouze prostřednictvím fotografie, neboť nelze určit proporce nálepu a ani jeho trajektorii v případě pádu.

[9] Závěrem stěžovatelka poukazuje na skutečnost, že žalovaný ani krajský soud nerespektovali závěr Nejvyššího správního soudu uvedený v předešlém rozsudku, a sice, že delikt podle § 44 odst. 2 písm. d) zákona zákon o hornické činnosti, je deliktem ohrožovacím, jehož následkem je již samotné vyvolání ohrožení společenského zájmu, a proto do popisu zákonem stanovené skutkové podstaty zjevně nespadá následek. Ten ale žalovaný ve výroku rozhodnutí uvedl. Navíc tak učinil přesto, že provedené důkazy zcela jistě nevylučují, že poškozený mohl utrpět pracovní úraz pádem z výšky na hlavu.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření souhlasí se závěry krajského soudu. V reakci na konkrétní námitky uvedené v kasační stížnosti odkazuje na svoji předcházející argumentaci a dodává, že změna rozhodnutí byla nezbytná k doplnění a zpřesnění popisu skutku podle rozsudku Nejvyššího správního soudu. Nedošlo ke změně právní kvalifikace ani k postižení jiného skutku. Proto byly naplněny podmínky pro postup podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalovaný rovněž odmítá tvrzení stěžovatelky, že neměla možnost se seznámit a vyjádřit se k pitevnímu protokolu. Ten byl správnímu orgánu I. stupně doručen 5. 5. 2014 a byl zařazen do správního spisu vedeného ve věci šetření pracovního úrazu poškozeného (dále jen „podnětový spis“). Se závěry pitevního protokolu byla stěžovatelka seznámena 4. 6. 2014 v rámci závěrečného protokolu o prošetření tohoto pracovního úrazu sepsaného dne 3. 6. 2014. Pitevní protokol je tak třeba považovat za skutečnost, která je správním orgánům známa z úřední činnosti. Protože měl pitevní protokol k dispozici již správní orgán I. stupně, nejednalo se o podklad nově pořízený odvolacím správním orgánem. Proto nebyl postup podle § 36 odst. 3 správního řádu na místě. Dále žalovaný tvrdí že skutkový závěr má oporu v nashromážděných důkazech, a ty jednoznačně ukazují na fyzikálně mechanické vlastnosti předmětu, jehož pád způsobil smrt poškozeného. Žalovaná tak měla možnost se k obsahu pitevního protokolu, stejně jako k ostatním závěrům šetření vyjádřit jak v průběhu prvostupňového, tak i odvolacího řízení. Žalovaný zastává názor, že konstatování, že v příčinné souvislosti s dokonaným ohrožovacím přestupkem došlo ke smrtelnému pracovnímu úrazu, neznamená, že je tento následek považován za znak skutkové podstaty přestupku. To má význam jen pro posouzení míry závažnosti přestupku, a to pouze ve vztahu k určení výše uložené sankce.

[11] Stěžovatelka ve své replice uvádí, že při nahlížení do správního spisu dne 16. 9. 2020 zjistila, že pitevní protokol do tohoto spisu nebyl založen. Pravděpodobně si jej správní orgán vyžádal až následně. Skutečnost, že byl pitevní protokol znám správním orgánům z předchozí úřední činnosti, nemůže být relevantní, neboť to nic nemění na tom, že nebyl znám stěžovateli. Krajský soud chybně uvedl, že se stěžovatelka pitevního protokolu dovolávala již v žalobě v předchozí věci. Z žaloby plyne opak. Stěžovatelka se totiž v žalobě dovolávala založení pitevního protokolu do správního spisu, což znamená, že v daný okamžik o existenci protokolu povědomí neměla. Závěrem stěžovatelka shrnula, že pokud jí nebylo umožněno seznámit se s pitevním protokolem, nemohla se v řízení kvalifikovaně vyjádřit k závěrům správního orgánu, kterými vyloučil možný pád poškozeného z výšky na hlavu, čímž byla poškozena na svých procesních právech.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost je důvodná.

III. 1) *Upřesnění práva vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí*

pokračování

[13] Stěžovatelka v souvislosti s postupem žalovaného podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu namítá upření práva vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, které plyne z § 36 odst. 3 správního řádu.

[14] Podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, *jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se; podle § 36 odst. 3 se postupuje, pouze pokud jde o podklady rozhodnutí nově pořízené odvolacím správním orgánem (...).*

[15] Podle § 36 odst. 3 správního řádu, *nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.*

[16] K právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil ve své judikatuře, přičemž v rozsudku ze dne 12. 1. 2017, čj. 5 Azs 229/2016-44, č. 3560/2017 Sb. NSS, konstatoval: „*V první řadě je třeba podotknout, že právo účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí představuje jedno ze základních procesních práv ve správním řízení, které je současně zárukou základního práva podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, dle něhož má každý právo, aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2014, č. j. 9 As 42/2014-35). Uvedené právo účastníka správního řízení přitom nezahrnuje jen pasivní roli správního orgánu spočívající v tom, že nebude účastníkům řízení v uplatňování tohoto práva bránit, nýbrž předpokládá, že správní orgán účastníka řízení vyzve, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, č. j. 9 Azs 33/2009-95).*

[17] Odkázat lze rovněž na judikaturu Nejvyššího správního soudu k § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), který byl obsahově v podstatě shodný se současným § 36 odst. 3 správního řádu. Z této judikatury vyplývá, že smyslem daného procesního práva je umožnit účastníkovi řízení, aby ve fázi „před vydáním rozhodnutí“, tedy poté, co správní orgán ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, mohl uplatnit své výhrady, resp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Vzhledem k tomu, že si účastník řízení sám nemůže učinit právně relevantní úsudek o tom, kdy je shromažďování podkladů rozhodnutí ukončeno, musí z výzvy správního orgánu k seznámení být zřejmé, že shromažďování podkladů bylo ukončeno (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2003, č. j. 7 A 112/2002-36, publikovaný pod č. 303/2004 Sb. NSS).“

[18] Nejvyšší správní soud se vyjádřil také k otázce prokazování naplnění tohoto procesního práva účastníka řízení; rozsudku ze dne 18. 12. 2013, čj. 6 As 81/2013-56, bod 24 konstatoval, že „*povinnost prokázat, že účastníkovi byla fakticky dána možnost se seznámit s úplným správním spisem a vyjádřit se ke všem shromážděným podkladům rozhodnutí, stihá správní orgán, který vede řízení. Skutečnost, že správní orgán nemůže prokázat, že spis již dále nebyl doplňován o další podklady, popř. že stěžovatel nebyl vyzván k vyjádření se k případným novým důkazům, jde tedy plně k tíži správního úřadu a nikoli k tíži adresáta správního rozhodnutí.*“

[19] Judikatura Nejvyššího správního soudu doplňuje, že „*správní spis tvoří všechny dokumenty týkající se téže věci. Toto pravidlo se neuplatní pouze tehdy, stanoví-li zákon jinak. Je to ostatně i logické, ve spisu musí zůstat vše, co svědčí o úkonech správního orgánu a účastníků řízení, neboť jde o materiální stopu postupu řízení*“ (rozsudek ze dne 31. 3. 2010, čj. 1 Afs 58/2009-541).

[20] V rozsudku ze dne 28. 6. 2017, čj. 8 As 236/2016-51, pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že součástí správního spisu musí být též dokumenty obdržené či vytvořené ve fázi předcházející zahájení správního řízení. Podle bodu 14 tohoto rozsudku „*Postup žalovaného, který podklady opatřené před zahájením správního řízení vedl v samostatném tzv. podnětovém spise, byl správný pouze do okamžiku zahájení správního řízení. Poté, kdy žalovaný dospěl k závěru, že je nezbytné správní řízení zahájit, a také tak učinil, měl i nadále pokračovat ve vedení již založeného spisu, případně učinit podnětový spis součástí správního spisu, založeného při zahájení správního řízení. V témže rozsudku Nejvyšší správní soud v bodě 16 dodal, že byť se žalovaný dopustil vad řízení, mohl mít jeho postup vliv na zákonnost rozhodnutí pouze, pokud by v rozhodnutí vycházel z podkladů, které nebyly obsahem spisového materiálu. V takovém případě by jeho rozhodnutí bylo podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nezákonné, neboť by nemělo oporu ve spise. Z výše uvedeného vyplývá, že podnětový spis nemusí být součástí správního spisu v navazujícím správním řízení, nicméně pokud některý z dokumentů má sloužit jako podklad pro vydání rozhodnutí správního orgánu, a to zejména v situaci, kdy se v navazujícím správním řízení vypořádávají námitky proti kontrolním zjištěním či jiná podání směřující proti provedenému šetření, musí být tyto dokumenty (i v kopii) součástí správního spisu.*

[21] V nyní posuzované věci je veden spor o seznámení stěžovatelky s pitevním protokolem. Jde o otázku, zda a v jaký okamžik se tento pitevní protokol stal součástí správního spisu, který byl podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí a zda se s ním stěžovatelka mohla seznámit. V okamžiku předání správního spisu Nejvyššímu správnímu soudu pitevní protokol sice byl k tomuto spisu přiložen, nicméně nebyl v tomto spise začíslován ani nebyl uveden ve spisovém přehledu. Ze záznamu z 6. 6. 2014, který je k tomuto protokolu připojen je zřejmé pouze to, že má být přiložen k čj. SBS/10959/2014, což je číslo jednací podnětového spisu. Za těchto okolností obsah předloženého správního spisu neprokazuje, že pitevní protokol byl v době vydání napadeného rozhodnutí jeho součástí.

[22] Opak ostatně netvrdí ani žalovaný, který argumentuje tím, že pitevní protokol byl založen do správního spisu vedeného ve věci šetření pracovního úrazu poškozeného (tedy do podnětového spisu) s tím, že se závěry pitevního protokolu byla stěžovatelka seznámena 4. 6. 2014 v rámci závěrečného protokolu o prošetření tohoto pracovního úrazu. S touto argumentací se v zásadě ztotožnil krajský soud, který rovněž poukázal na to, že s pitevním protokolem byla stěžovatelka seznámena *v rámci šetření smrtelného úrazu poškozeného, uzavřeného dne 3. 6. 2014, jehož výsledky byly bezprostředním podnětem k zahájení nyní projednávaného deliktního/přestupkového řízení.*

[23] Nejvyšší správní soud si proto vyžádal i podnětový spis. Jeho součástí skutečně je jak pitevní protokol, tak i závěrečný protokol o prošetření smrtelného pracovního úrazu poškozeného sepsaný 3. 6. 2014, který byl následující den, tedy 4. 6. 2014, předán zástupci stěžovatelky. Ze závěrečného protokolu z 3. 6. 2014 plyne, že bezprostřední příčinou smrti

pokračování

poškozeného byl pracovní úraz z 5. 4. 2014. Tento závěr je činěn s odkazem na bod č. 3.4 pitevního protokolu. Dále se uvádí, že poškozený pravděpodobně utrpěl úraz pádem neznámého předmětu či hmoty na hlavu, konkrétně na jeho ochrannou přilbu. Žádné bližší podrobnosti z obsahu pitevního protokolu se však v závěrečném protokolu neuvádí. Z podnětového spisu současně neplyne, že by zástupce stěžovatelky do podnětového spisu nahlížel. Na základě výše uvedených skutečností tedy nelze bez dalšího presumovat, že stěžovatelka znala o obsah veškeré podnětové dokumentace, tedy že byla seznámena i s obsahem pitevního protokolu.

[24] Pokud krajský soud vedle toho poukazoval na skutečnost, že se zaměstnanec stěžovatelky účastnil ústního jednání dne 26. 6. 2014, které se konalo v rámci přezkoumávaného právního řízení, pak nelze pominout že součástí tohoto protokolu je pouze informace o tom, že policie nařídila soudní pitvu poškozeného. Ačkoliv tedy stěžovatelka nepochybně věděla o tom, že byla nařízena a provedena pitva poškozeného a že byl zpracován pitevní protokol, nelze na základě výše uvedených skutečností dovodit, že byla stěžovatelka seznámena i s výsledkem pitvy, tedy s obsahem pitevního protokolu. Napadené rozhodnutí přitom z výsledků pitvy vychází, pitevní protokol byl tedy podkladem pro jeho vydání. V takovém podkladem přitom stěžovatelka nebyla seznámena postupem podle § 36 odst. 3 správního řádu, a to ani v řízení před správním orgánem I. stupně, ani v rámci odvolacího řízení. Správní řízení tedy bylo stiženo vadou řízení, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[25] Opačný závěr, tedy závěr, že uvedená vada neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, který učinil krajský soud, je pak nesprávný. Jak bylo vysvětleno, ani na základě obsahu podnětového spisu nelze mít za prokázané, že se stěžovatelka byla s obsahem pitevního protokolu seznámena. Je přitom nepodstatné, že pro správní orgány šlo o skutečnost, která jim byla známá z úřední činnosti. Ani taková skutečnost správní orgány nezavazuje povinnosti seznámit s takovými podklady účastníky řízení postupem podle § 36 odst. 3 správního řádu.

[26] Závěrem dává Nejvyšší správní soud stěžovatelce za pravdu i v tom, že ani odkaz krajského soudu obsah žaloby projednávané pod sp. zn. 22 A 8/2015 není přesný. Krajský soud uvedl, že v této žalobě se sama stěžovatelka dovolávala existence pitevního protokolu, což krajský soud uvedl na podporu svého závěru, že stěžovatelce byl obsah pitevního protokolu znám. Z této žaloby ovšem plyne, že stěžovatelka se dožadovala založení pitevního protokolu do správního spisu, což spíše svědčí o tom, že tento protokol obsahem správního spisu nebyl a stěžovatelka s jeho obsahem seznámena nebyla.

[27] Námitka stěžovatelky poukazující na upření práva seznámit se a vyjádřit se k pitevnímu protokolu je tedy důvodná. Pitevní protokol byl zjevně podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí, ovšem nebyl součástí správního spisu v projednávané věci. Nebyl současně prokázáno, že se stěžovatelka s pitevním protokolem seznámila v rámci prošetření smrtelného pracovního úrazu poškozeného. Taková procesní vada zakládá důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť toto rozhodnutí nemá oporu ve spise [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Pro tuto vadu měl napadené rozhodnutí zrušit již krajský soud, neboť při zjišťování skutkové podstaty byl poručen zákon [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

III. 2) Skutková zjištění ohledně příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti stěžovatelky a smrtelným úrazem poškozeného

[28] Vzhledem k porušení práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, nelze nyní předjímat argumentaci stěžovatelky ohledně příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti stěžovatelky a smrtelným úrazem poškozeného. Nejvyšší správní soud se proto touto kasační námitkou nemohl nezabývat.

III. 3) Nepřípustné námitky

[29] Stěžovatelka rovněž namítá, že žalovaný ani krajský soud nerespektovali závěr Nejvyššího správního soudu, že projednávaný delikt je deliktem ohrožovacím, pročez uvedení následku v podobě smrtelného pracovního úrazu poškozeného nemá místo ve skutkové větě. Tato kasační námitka je však prostým zopakováním žalobního bodu bez jakékoli polemiky (či pokusem o ni) se závěry krajského soudu uvedenými v bodě 11 napadeného rozsudku.

[30] Totéž platí pro námitku, v níž stěžovatelka nesouhlasí s postupem žalovaného podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu z důvodu, že žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně nezměnil, nýbrž pouze nově formuloval výrok o vině (skutkovou větu), čímž žalovaný odňal stěžovatelce možnost se odvolat. I tato námitka je prostým zopakováním žaloby, bez jakékoli reakce na závěry krajského soudu obsaženými v bodě 9 jeho rozsudku.

[31] Stěžovatel však zásadně musí reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které krajský soud v napadeném rozhodnutí uvedl, nesprávné. Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v žalobě, aniž jakkoliv reflektuje argumentaci krajského soudu, pak za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS z 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, z 15. 9. 2009, čj. 6 Ads 113/2009-43, nebo ze 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36). Za této situace, tj. bez bližší kasační argumentace, není úkolem Nejvyššího správního soudu za stěžovatele domýšlet, proč má za to, že jsou závěry krajského soudu chybné. Výše uvedené kasační námitky proto nelze projednat, neboť nesměřují proti rozhodovacím důvodům krajského soudu. Jsou tak nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírají o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám rozhodnout i o zrušení rozhodnutí správního orgánu (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.). S ohledem na zrušující důvody by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem a charakterem vytýkaných vad neměl jinou možnost než žalobou napadené rozhodnutí zrušit. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) a § 78 odst. 4 s. ř. s. zrušil také rozhodnutí žalovaného a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 2

pokračování

písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.]. V řízení tedy bude postupovat v souladu s § 36 odst. 3 a umožní žalobkyni seznámit se a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

[33] V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu dle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Stěžovatelka tak má právo na náhradu nákladů v plné výši, neboť ve věci měl úspěch.

[34] Náklady řízení o žalobě tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a odměna advokáta. Ta zahrnuje 3 úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a účast na jednání před krajským soudem dne 14. 6. 2022 v délce 35 minut) v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 advokátního tarifu v částce 9 300 Kč a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 3 x 300 Kč. Zástupci stěžovatelky tak náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 10 200 Kč. Jelikož zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tato částka o 21% sazbu této daně, tj. o 2 142 Kč. Náklady řízení před krajským soudem tedy celkem představovaly 15 342 Kč.

[35] Náklady řízení o kasační stížnosti tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 5000 Kč a odměna advokáta. Ta zahrnuje dva úkony právní služby (sepsání kasační stížnosti a repliky k podání žalovaného) v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 advokátního tarifu v částce 6 200 Kč, režijní paušál v souladu s § 13 odst. 3 advokátního tarifu v částce 600 Kč za uvedené úkony právní služby. Jelikož je zástupce stěžovatelky plátcem DPH, zvyšuje se tato částka o 21% sazbu této daně, tj. o 1 428 Kč. Náklady řízení o kasační stížnosti tedy celkem představovaly 13 228 Kč.

[36] Žalovaný je tedy povinen stěžovatelce zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 28 570 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Vladimíra Jirouska, advokáta.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. ledna 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu